

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Sticht. Openbaar Basisonderw. Westelijke Tuinsteden

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 5 juni 2019

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van Stichting Westelijke Tuinsteden - STWT (Ondernemend Openbaar Onderwijs Westelijke Tuinsteden). We hebben onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Het bestuur van Stichting Westelijke Tuinsteden doet er alles aan ervoor te zorgen dat de kwaliteit op de scholen in ieder geval voldoende is. Het bestuur geeft de scholen veel ruimte om het onderwijs volgens eigen ideeën vorm te geven. Zo heeft het bestuur ook montessorischolen en daltonscholen. De leraren zijn zoveel mogelijk zelf verantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit. Deze manier van werken zorgt voor een bruisende energie in de scholen van de Stichting.

Het financieel beheer van het bestuur is op orde. Het aantal leerlingen is in 2017 toegenomen en het bestuur weet hoeveel geld het nu en in de toekomst nodig heeft voor het geven van goed onderwijs. Het bestuur verkrijgt en besteedt de middelen die het daarvoor van de rijksoverheid ontvangt in overeenstemming met de wettelijke eisen.

Wat kan beter?

Het bestuur van Stichting Westelijke Tuinsteden is duidelijk over wat zij belangrijk vindt voor het onderwijs. Het laten zien wat dit oplevert en wanneer het tevreden is, is nog niet helemaal uitgewerkt, dit kan dus beter.

Gezien de gestage verlaging van het financiële weerstandsvermogen van de stichting is het noodzakelijk dat het bestuur aanstuurt op een verbetering van dit weerstandsvermogen

De intern toezichthouder geven wij in overweging in het volgende jaarverslag aandacht te besteden aan de doelmatigheid van de besteding en de verantwoording van zijn toezicht daarop in het jaarverslag.

Wat moet beter?

Bestuur: Ondernemend Openbaar Onderwijs Westelijke Tuinsteden (STWT)

Bestuursnummer: 41579

Aantal scholen onder bestuur: 16

Totaal aantal leerlingen: 5246

Lijst met onderzochte scholen:

SBO De Kans - 20XC

Taalschool De Vlucht - 18WK-C2

Louis Bouwmeester, afdeling
nieuwkomers - 20SK-C2

Einsteinschool - 19CD

7e Montessorischool - 20UP

Het bestuur en de scholen die we hebben onderzocht voldoen aan de wet. Er zijn daarom geen onderdelen die vanuit wettelijke eisen vragen om verbetering.

Het bestuur heeft in 2018 op vijf locaties geïnvesteerd in nieuwbouw en/of verbouw en dit betaald uit eigen middelen en van het eigen vermogen. Een deel van deze investeringen zijn besteed voor de aanleg van schoolpleinen. Deze kosten mogen niet door het bestuur worden betaald, maar moeten door de gemeente Amsterdam worden betaald.

Vervolg

Uit wat we hierboven hebben geschreven volgt dat wij voldoende vertrouwens hebben in de manier waarop Stichting Westelijke Tuinsteden de scholen bestuurt. Wij onderzoeken de kwaliteit van het bestuur in principe over vier jaar weer.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	9
3.	Resultaten verificatieonderzoek	16
	3.1. Taalschool De Vlucht	16
	3.2. Einsteinschool	19
	3.3. Louis Bouwmeester, afdeling Nieuwkomers	23
	3.4. SBO De Kans	27
4.	Resultaten onderzoek goede school: 7de Montessorischool	32
5.	Reactie van het bestuur	40

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft in het eerste kwartaal van 2019 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting Westelijke Tuinsteden. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer. Daarbij zijn ook beleidsthema's van het bestuur geverifieerd.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer. Daarbij zijn ook beleidsthema's van het bestuur geverifieerd.

Om Kwaliteitszorg en ambitie te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van een deel van de scholen waarvoor het verantwoordelijk is. We onderscheiden binnen het vierjaarlijks onderzoek op schoolniveau verschillende typen

onderzoek:

- Verificatieonderzoek

Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg en het financieel beheer op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

- Onderzoek naar aanleiding van risico's

We voeren een kwaliteitsonderzoek uit bij scholen en besturen waar het vermoeden bestaat dat zij onvoldoende kwaliteit bieden.

- Onderzoek op verzoek goede school

Een bestuur kan bij het vierjaarlijks onderzoek een verzoek doen aan de inspectie onderzoek uit te voeren bij scholen die naar de mening van het bestuur goed zijn.

- Herstelonderzoek

Wanneer er sprake is van eerder afgesproken vervolgtoezicht zullen we het herstelonderzoek waar mogelijk tegelijkertijd uitvoeren.

- Stelselonderzoek

Om op onderdelen een goed beeld te krijgen van de onderwijskwaliteit in een sector of over de sectoren heen bepalen wij jaarlijks welke standaard of welke standaarden daarvoor in aanmerking komen. Wij selecteren door middel van een steekproef scholen voor deze onderzoeken.

Onderstaand figuur geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij scholen is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze scholen betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht op de verschillende scholen. Ook is aangegeven welk type onderzoek is ingezet.

School	1	2	3	4	5
Onderwijsproces					
OP1 Aanbod/Onderwijsprogramma	•		•		•
OP2 Zicht op ontwikkeling					•
OP2SN Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•		•	•	
OP3 Didactisch handelen	•	•	•	•	•
OP4 (Extra) ondersteuning					•
OP6 Samenwerking		•			•
OP8 Toetsing en afsluiting					•
Schoolklimaat					
SK1 Veiligheid	•		•		•
SK2 Pedagogisch klimaat	•	•	•	•	•
Onderwijsresultaten					
OR1 Resultaten					•
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties					•
OR3 Vervolgsucces					•
Kwaliteitszorg en ambitie					
KA1 Kwaliteitszorg		•			•
KA2 Kwaliteitscultuur	•	•	•		•
KA3 Verantwoording en dialoog		•		•	•

1. Taalschool De Vlucht 2. Einsteinschool, 3. Louis Bouwmeester, afdeling Nieuwkomers, 4. SBO De Kans, 5. 7e Montessorischool

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie, onder andere via het rondetafelgesprek. Tevens hebben we gesproken met leerlingen en docenten en verschillende lessen bezocht.

Overige wettelijke vereisten

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Aanwezigheid schoolgids art. 16, lid 2 en 3, WPO
- Vrijwilligheid ouderbijdrage art. 13, lid 1 onder e, in samenhang met art. 40 WPO
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld art. 4b, WPO

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de verificatieonderzoeken en hoofdstuk 4 op de resultaten van het onderzoek naar goed op de 7de Montessorischool.

In hoofdstuk 5 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

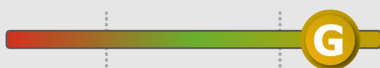
2. Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat de oordelen zijn op de twee onderzochte kwaliteitsgebieden op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de scholen en in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau.

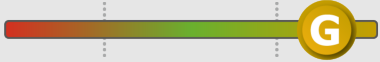

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Het antwoord op de centrale vraag van dit vierjaarlijks onderzoek naar

bestuur en scholen van Stichting Westelijke Tuinsteden is positief. De kwaliteit op de onderzochte standaarden is voldoende tot goed.

Het bestuur zorgt in het algemeen voor onderwijs van minimaal basiskwaliteit, stuurt waar nodig op verbeteringen, stimuleert de onderwijsontwikkeling, creëert voorwaarden voor een professionele cultuur en legt zowel in- als extern verantwoording af over behaalde resultaten. Tevens zien we op de korte of middellange termijn geen risico's voor de financiële continuïteit bij Stichting Westelijke Tuinsteden.

Tijdens dit vierjaarlijksonderzoek hebben we ons verder gericht op de thema's lerende organisatie en samenwerking en verbondenheid waarbij de relatie leerling-leerkracht als de centrale relatie wordt gezien. We hebben de sturing van het bestuur op deze onderwerpen in de scholen via verificatieonderzoeken en het ronde tafelgesprek kunnen waarnemen. Mooie voorbeelden hiervan zijn terug te lezen in hoofdstuk 3. Ook komt het beeld dat wij hebben gekregen van de kwaliteit van het onderwijs overeen met het beeld dat het bestuur ons geschetst heeft tijdens het startgesprek.

Het sterkst is de sturing te zien op het onderwerp de lerende organisatie. Om vanuit eigen visie binnen de gegeven ruimte je kwaliteiten te bewijzen, hebben wij zowel op bestuursniveau, schoolniveau als zelfs in de verschillende scholen op groepsniveau teruggezien. Op elke bezochte school is de ontwikkeling op dit vlak voor ons zichtbaar. Dat deze ontwikkeling op de verschillende scholen zich in verschillende stadia van ontwikkeling bevindt, is evident. Van belang is de gedeelde visie op dit onderwerp en de manier van uitdragen. Het bestuur investeert in wat je als lerende (school)organisatie kan zijn. Dat dit verder gaat dan alleen uitdragen, blijkt ook uit het gesprek met de raad van toezicht. Ook zij geven aan te zien dat op alle niveaus dezelfde manier van werken geldt, namelijk het geven van ruimte om tot ontwikkeling te kunnen komen. Dat dit proces niet altijd even makkelijk is, komt ook uit de gesprekken naar voren. Door dit met elkaar te benoemen, blijft men elkaar stimuleren elkaar deze ruimte te geven.

In paragraaf 2.1 en 2.2 lichten we de antwoorden op de vier deelvragen toe en leggen daarbij een relatie met de oordelen en/of waarderings op de onderzochte standaarden.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderings weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			✓
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van de onderwijskwaliteit (KA1)?

Wij beantwoorden deze vragen bevestigend en beoordelen de standaard Kwaliteitszorg als voldoende. Het bestuur van Stichting Westelijke Tuinsteden voert een cyclus van managementgesprekken. De verinnerlijking van kwaliteitsverantwoording afleggen is nog pril en straalt nog niet boven zichzelf uit, zoals wij dat bijvoorbeeld wel bij de standaard Kwaliteitscultuur hebben ervaren en gezien. De opzet zoals hieronder beschreven, kwaliteit vanuit verantwoordelijkheid en verbondenheid, is veel belovend.

Het bestuur laat hier namelijk zien hoe binnen Stichting Westelijke Tuinsteden er sprake is van samenhang. Dit geeft het bestuur weer in cirkels, waarbij het werken in een lerende organisatie, investeren in elkaar kennen de buitenste cirkel vormt van waaruit je naar binnen werkt. Vanuit het werken als lerende organisatie en het investeren in elkaar kennen zorg je ervoor dat de basis op orde is, net zoals financiën, huisvesting en overige processen. Op die manier draagt iedereen bij aan de kwaliteit van het onderwijs en kom je uit bij de kern zoals de stichting het ziet, namelijk bij leren voor het leven.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

Ook deze vragen kunnen wij met ja beantwoorden. Wij waarderen de standaard Kwaliteitscultuur als goed. Uit het onderzoek is gebleken dat de bestuurscultuur een goede voedingsbodem biedt voor onderwijskwaliteit(verbetering). Het bestuur maakt zijn visie op de 'Lerende Organisatie' waar en hecht zichtbaar aan deskundigheidsbevordering om de bekwaamheid van het personeel te onderhouden en te versterken. Inzet is gericht op datgene dat nodig is. Ook de scholen waar het niet goed liep, laten zien dat er een kentering heeft plaatsgevonden. Het bestuur heeft daar actief op gestuurd. Binnen de professionele cultuur schuwt het bestuur stevig

ingrijpen niet om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Dat het nog niet op alle plekken is zoals gewenst, is een kwestie van tijd. Duidelijk is in ieder geval dat er gericht aan gewerkt wordt. De vraag wat jij dan nodig hebt om verder te komen, is daarbij een leidende vraag voor het bestuur.

Het bestuur is voorwaardenscheppend en geeft zoals gezegd ruimte door verantwoordelijkheid laag in de organisatie te leggen. De scholen hebben een grote autonomie. De gezamenlijkheid om op alle niveaus een lerende organisatie te vormen, vergroot het gevoel van eigenaarschap en maakt energie los om een goede school te worden. Dit elan is onder meer uit het rondetafelgesprek en de overige gevoerde gesprekken naar voren gekomen.

Zoals gezegd hecht het bestuur aan deskundigheidsbevordering. Dit blijkt onder meer ook uit de leertrajecten die vanuit de stichtingsacademie zijn georganiseerd bijvoorbeeld rondom pedagogiek en NT2 deskundigheid.

Tevens heeft het bestuur een heldere organisatiestructuur en hanteert het de code goed bestuur.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen (KA3)?

Het antwoord op deze vraag is positief. Stichting Westelijke Tuinsteden verantwoordt zich op voldoende wijze aan alle belanghebbenden over resultaten en ontwikkelingen, al zijn er nog enkele aandachtspunten.

Zo zoekt de stichting naar andere vormen van verantwoording afleggen. Een mooi voorbeeld hiervan is de andere vorm die gevonden is voor het strategisch beleidsplan. In plaats van papier is er voor een videoscribe gekozen, met als motto 'Zin in school!' Hieruit straalt weer het elan en de energie die het bestuur laag in de organisatie weet neer te leggen en die gretig wordt opgepakt door de 'toekomstbouwers' (van bijna elke school heeft een leraar zich aangemeld als een zogenoemde toekomstbouwer, iemand die samen met de andere toekomstbouwers het strategisch beleidsplan hebben gemaakt en vormgegeven). De uitdaging nu is om te zorgen dat binnen de verantwoordelijkheid die het bestuur heeft, het zorgt dat er geen zaken gemist worden. Het laten zien wat het oplevert en wanneer het tevreden is, is nog niet helemaal uitgewerkt, dit kan dus beter.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het kwaliteitsgebied Financieel beheer op de beoordeling van de onderliggende standaarden voor financiële

continuïteit en rechtmatigheid.

We zien op de korte of middellange termijn geen risico's voor de financiële continuïteit van Stichting Openbaar Basisonderwijs Westelijke Tuinsteden. Ook de financiële rechtmatigheid is in orde, met uitzondering van een bevinding. Het bestuur voldoet aan de eisen van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB2 Doelmatigheid	Geen oordeel	
FB3 Rechtmatigheid		•

Financiële continuïteit

In onderstaande tabel zijn de financiële kengetallen van het bestuur uit de jaarverslaggeving over de afgelopen en de toekomstige drie jaren afgezet tegen de signaleringswaarden ('indicatie') die wij gebruiken in onze jaarlijkse risicodetectie.

	Indicatie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	3,2	2,0	1,8	1,3	1,3	1,4
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,74	0,60	0,62	0,52	0,54	0,57
Weerstandvermogen	< 5%	29%	20%	13%	11%	10%	5%
Huisvestingsratio	> 10%	7,5%	7,3%	6,5%			
Rentabiliteit	< 0%	-2,8%	-8,3%	-1,5%	-3,7%	0,2%	0,3%

Bron: concept jaarverslag 2018 en begroting 2019 vastgesteld op 18 januari 2019

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose		
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	3,6	3,2	2,0	1,3	1,1	1,2
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,75	0,74	0,60	0,52	0,47	0,46
Weerstandsvermogen	< 5%	0,33	0,39	0,20	0,13	0,11	0,10
Huisvestingsratio	> 10%	7,3%	7,5%	7,3%	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%	3,5%	-2,8%	-8,3%	-6,0%	-3,0%	-0,1%

Wij beoordelen de financiële continuïteit van Stichting Openbaar Basisonderwijs Westelijke Tuinsteden als 'voldoende'. De tabel bevat geen indicatie van financiële risico's voor de continuïteit van het onderwijs binnen nu en twee jaar. Ons onderzoek bevestigde dat beeld. Wel wijzen wij op enkele aandachtspunten. De financiële exploitatie sluit al een aantal jaren met een verlies. Ook voor 2019 wordt een negatieve rentabiliteit begroot. Voor een goede financiële bedrijfsvoering is het van belang te sturen op een sluitende begroting of positief resultaat.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over de financiële doelmatigheid. Wel informeren wij bij besturen naar aspecten van doelmatigheid en gaan daarover zo nodig het gesprek aan. Bij Stichting Westelijke Tuinsteden kwamen de volgende onderwerp aan de orde:

Het is de wettelijke taak van Stichting Westelijke Tuinsteden om onafhankelijk en deugdelijk intern toezicht mogelijk te maken. Bevoegdheden die hij moet beleggen bij de intern toezichthouder (ook wel de Raad van Toezicht) zijn onder meer, dat deze moet toezien op de financiële doelmatigheid. De intern toezichthouder legt verantwoording af over de uitoefening van zijn bevoegdheden in het jaarverslag. De verantwoording over het toezicht op doelmatigheid hebben wij niet aangetroffen in het jaarverslag over 2017. Wij verzoeken de intern toezichthouder aandacht te besteden aan de doelmatigheid van de besteding en de verantwoording van zijn toezicht daarop in de jaarverslagen vanaf 2018. Dit aspect van het interne toezicht is op dit moment sectorbreed nog in ontwikkeling. Daarom vinden wij het vooralsnog niet gepast om naast dit verzoek ook een uitdrukkelijke herstelopdracht te geven.

Financiële rechtmatigheid

We beoordelen de financiële rechtmatigheid voor Stichting Openbaar

Basisonderwijs Westelijke Tuinsteden als 'voldoende'. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de instellingsaccountants uit het eerstelijns toezicht op de financiën van het onderwijs. Daarnaast speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van de financiële rechtmatigheid. In het onderzoek bij Stichting Openbaar Basisonderwijs Westelijke Tuinsteden leidt de weging van de beschikbare informatie tot een positief oordeel met uitzondering van de volgende bevinding. De Stichting Openbaar Basisonderwijs Westelijke Tuinsteden heeft in 2018 investeringen van nieuwbouw en verbouw van vijf van haar locaties uit eigen middelen betaald. Daaronder zijn investeringen in schoolpleinen. Deze uitgaven moeten door de gemeente Amsterdam worden betaald en mogen niet ten laste van eigen middelen en het eigen vermogen van de Stichting worden betaald. Wij verzoeken het bestuur deze omissie spoedig te herstellen.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Wij hebben een positief oordeel over de besturing door het bestuur van Stichting Westelijke Tuinsteden. Dit betekent dat de inspectie bij dit bestuur voor het vervolgtoezicht op de kwaliteit van het onderwijs niet afwijkt van de reguliere termijn van vier jaar. De jaarlijkse risicoanalyse en/of urgente signalen kunnen de inspectie echter aanleiding geven het vervolgtoezicht alsnog aan te scherpen. Dat geldt ook voor het toezicht op de financiën. Omdat het bestuur voldoet aan de standaarden van het kwaliteitsgebied Financieel beheer is er op dit moment geen reden voor aangepast financieel toezicht.

3. Resultaten verificatieonderzoek

In dit hoofdstuk beschrijven we de resultaten van de verificatieonderzoeken op vier scholen waar we de standaarden didactisch handelen (OP3) en pedagogisch klimaat (SK2) als leidraad nemen. Binnen deze verificatieonderzoeken bekijken we de thema's lerende organisatie, samenwerking en verbondenheid waarbij de relatie leerling-leerkracht als de centrale relatie wordt gezien door het bestuur en de scholen.

3.1. Taalschool De Vlucht

Op 21 januari 2019 hebben we op Taalschool De Vlucht voor Nieuwkomers een verificatieonderzoek uitgevoerd. Het is deze nieuwe school gelukt om binnen anderhalf jaar na de start op alle onderzochte standaarden een ruim voldoende niveau te behalen. Nadat een goed doordacht beleidsfundament is gelegd, gebaseerd op de meest recente inzichten over nieuwkomersonderwijs, heeft de directie bewust gezocht naar goed opgeleid personeel dat zeer gemotiveerd aan de slag is gegaan. Zij bouwen samen verder aan de school door kennis te delen, scholing te volgen en door gericht te overleggen. Zij evalueren cyclisch hoe het welbevinden en de brede ontwikkeling van de leerlingen verloopt en het onderwijs zich ontwikkelt. Daarbij staat steeds centraal: Wat hebben deze leerlingen, leraren en de school nodig om de leerlingen in een veilig klimaat tot de beste resultaten te laten komen. De taalschool De Vlucht laat, in het denken over onderwijs, het samenwerken met elkaar en voortdurend de focus op evaluatie en verbetering, zien dat ze het bestuursbeleid ten aanzien van de lerende organisatie duidelijk omarmt.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		●	
OP2SN Zicht op ontwikkeling en begeleiding		●	
OP3 Didactisch handelen		●	

Breed aanbod: naast kennis en vaardigheden ook gericht op creativiteit en welbevinden

Het aanbod beoordelen we als voldoende. Startpunt bij de tweede taalverwerving is het aanbod voor mondeling taalgebruik (spreken en luisteren) en de woordenschatontwikkeling. Daarnaast heeft de school het aanbod gericht op klankvaardigheid (verstavaardigheid en uitspraak), woord- en zinsbouw, technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en schrijven. Daar waar mogelijk sluit het aanbod voor de nieuwkomers aan bij het reguliere aanbod van de school om de doorgaande lijn te versterken. Zo is het mogelijk dat kleuters in de pilotklas (nieuwkomers kleuters uit het AZC Amsterdam) binnen een jaar doorstromen naar groep 2 of na een jaar starten in groep 1. In

beide gevallen is het aanbod voor woordenschat goed in beeld, zodat de leerling aan kan sluiten bij het aanbod in het volgende leerjaar. Ook voor rekenen heeft de school een methode in gebruik die de leraar aanvult of aanpast met ondersteunende materialen zoals oefenprogramma's en leskisten. De leeromgeving is uitnodigend en (taal)ondersteunend ingericht.

Welbevinden en jezelf veilig voelen, zijn cruciaal om tot leren en ontwikkeling te komen. Daarom heeft de school een gericht aanbod voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, burgerschap en wereldoriëntatie dat iedere dag aan bod komt. Naast alle aandacht voor bovengenoemde vakken krijgen de nieuwkomers ook bewegingsonderwijs en beeldende vorming van vakleraren. Daar waar mogelijk doen zij mee aan activiteiten van de Burgemeester de Vlugschool of de naschoolse activiteiten.

Duidelijk in beeld hoe de leerlingen zich ontwikkelen

De leraren hebben in voldoende mate zicht op de ontwikkeling van de leerlingen. Zij volgen aan de hand van een Individueel Ontwikkelingsplan (IOP) doelgericht de ontwikkeling van de leerlingen. Daarbij bekijken ze per vak welke leerroute de leerling volgt en stellen daarbij realistische- en ambitieuze doelen.

Al voor de start van de school is goed nagedacht over hoe de leraren de ontwikkeling van de leerlingen het beste kunnen volgen. De school gebruikt de leerroutes en heeft daarbij voor het team begeleiding ingekocht gedurende het eerste jaar. Deze vijf leerroutes en de daarbij horende streefdoelen zijn gebaseerd op leeftijd, wel/niet geletterd/gecijferd anders gezegd de hoeveel onderwijs dat de leerling in het thuisland heeft ontvangen. Deze leerroutes maken gedifferentieerd werken mogelijk.

Bij iedere leerroute horen streefdoelen voor de verschillende vakgebieden en een toetskalender. Daarin zijn toetsen voor de passieve- en actieve woordenschat opgenomen, technisch lezen en rekenen. Spelling en begrijpend lezen toetst de school, indien mogelijk, na 30 of 40 weken.

Na de intake kijkt de school welke leerroute de leerling het beste kan volgen. In de eerste week na plaatsing neemt de school een aantal starttoetsen af om het niveau van technisch lezen, spelling en rekenen te bepalen. Binnen drie weken vult de leraar het observatieformulier in en neemt de belangrijkste bevindingen op in het IOP. Met al deze gegevens bepaalt de school de leerroute en stelt voor de leerling een uitstroomperspectief op. Na iedere tien weken volgt toetsing en evaluatie van de ontwikkeling (cognitief en sociaal-emotioneel) en kijkt de school ook naar het welbevinden van de leerling. Alle leerlingen hebben een wenperiode nodig die soms, door de achtergrond van de leerling, wel eens wat langer kan duren. Daarom start de school met bepaalde toetsen en vakgebieden ook pas na

minstens 20 weken. In de beginperiode ligt de nadruk op de woordenschatontwikkeling en mondeling taalgebruik. Voor mondeling Nederlands werken de leraren groepsdoorbroken, zodat zij niet meer dan één of maximaal twee niveaus hebben in de klas. De andere vakken worden gegeven in de basisgroep met leerlingen van ongeveer dezelfde leeftijd of ontwikkeling. Ook hier kunnen zij op meerdere niveaus werken.

Indien de leerling de taal snel oppakt en vooruitgang boekt, stelt de school de doelen bij naar boven en kan de leerling in een hogere niveaugroep van het vakgebied gaan werken. Bij een wat moeizamere ontwikkeling kiest de school eerder voor meer tijd en/of begeleiding dan het naar beneden bijstellen van de doelen. Dat laatste doet de school echter pas in laatste instantie als het voor het welbevinden van de leerling nodig is.

Doelgerichte lessen in prettige sfeer

Het didactisch handelen is voldoende. Het team zorgt voor een vriendelijke, open maar wel duidelijke sfeer in de klas. Respect en positieve aandacht voor elkaar zijn daarbij sleutelbegrippen. De leraren ondersteunen hun lessen met veel gebaren, voorwerpen en plaatjes om direct aan de woordenschat te bouwen. De lessen kenmerken zich door doelgericht handelen, rustig spreektempo, veel herhaling en controlemomenten om te zien of de leerlingen de woorden en de uitleg begrijpen. Zij geven veel beurten en als het mogelijk is lokken ze taal uit. Opvallend daarbij is hoe snel leerlingen de taal oppakken en hoe graag ze willen leren. Tegelijkertijd houden de leraren ook rekening met een 'stille periode' als een leerling nog in de wenfase zit.

Schoonklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat			•	

Prettig schoolklimaat dat zich richt op veiligheid en welbevinden van leerlingen en team

De leraren zijn zich sterk bewust van de achtergronden van de leerlingen en de noodzaak dat zij zich snel thuis voelen op school. Zij vinden een veilig klimaat cruciaal voor de leerlingen om zich te kunnen ontspannen en om tot leren te komen. Daarom spreken de leraren ook één taal, stellen duidelijke regels en omgangsvormen in de les en tijdens leswisselingen. De methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, die ook de Burgemeester de Vlugschool gebruikt, is hierbij de leidraad.

De leraren hebben veel persoonlijk contact met hun leerlingen. Via pictogrammen meten ze heel regelmatig hoe de leerlingen de school

en de sfeer ervaren. Daarnaast nemen ze ook na 30 weken school de veiligheidsmonitor af bij die leerlingen die dat kunnen invullen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KAz Kwaliteitscultuur		●	

Team werkt gezamenlijk aan de vormgeving van het onderwijs

We beoordelen de kwaliteitscultuur als voldoende. Zoals eerder gezegd, heeft de directie een stevig fundament gelegd waarop het team het nieuwkomersonderwijs vorm geeft. Het team, dat nog niet zo lang samen is, werkt intensief samen en deelt daarbij informatie over de gang van zaken en mogelijke ontwikkelpunten. Hierdoor is het onderwijs in beweging en staat het team open voor nieuwe inzichten. Doordat zij regelmatig evalueren, borgen ze wat goed gaat en onderneemt de school actie als dat nodig is. De teamleden delen kennis met elkaar maar krijgen ook externe begeleiding die gericht is op verbetering van de didactiek en de inhoud van het NT2 onderwijs. Een aantal leraren volgt de opleiding tot specialist nieuwkomersonderwijs. De directie wil dat de Burgemeester de Vlugschool, inclusief de NK afdeling, uitgroeit tot een lerende organisatie. Belangrijke elementen als eigenaarschap bij leraren, samen kennis delen en openheid zijn herkenbaar. De school volgt daarmee duidelijk de koers van het bestuur.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.2. Einsteinschool

Op 5 februari 2019 hebben we op de Einsteinschool een verificatieonderzoek uitgevoerd. Op deze school is het uitgangspunt van leren in vier jaar veranderd van didactisch naar pedagogisch. In deze pedagogische visie wil de school de kinderen een omgeving bieden waarin zij zich autonoom, competent en in relatie met de ander voelen. Waarbij het team er voor gekozen heeft te gaan werken met het montessoriconcept. Het is dit team gelukt om op alle onderzochte standaarden een ruim voldoende niveau te behalen en op het gebied van samenwerking zelfs een goed. De in 2015 gestarte directeur heeft een duidelijke onderwijsvisie hetgeen onder meer heeft geleid tot veranderingen in het team. Nu werkt op de

Einsteinschool een professioneel team vol passie en bevologenheid aan de taak het beste onderwijs te verzorgen voor de kinderen op hun school.

Tevens is op de Einsteinschool de visie van het bestuur terug te zien. Zo werden wij tijdens de presentatie als tijdens het gesprek met de leraren meegenomen in wat het voor hen betekent om een lerende organisatie te zijn: namelijk leren doen zij met elkaar. Iedereen is individueel verantwoordelijk voor het grotere doel. En zoals hierboven al is genoemd zien wij ook in de pedagogische opdracht het beleid van het bestuur, waarbij pedagogiek boven didactiek wordt gesteld, terug.

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		•	
OP6 Samenwerking			✓

Werken vanuit de relatie

Wij beoordelen het didactisch handelen als voldoende. Zo is tijdens de groepsbezoeken duidelijk te zien dat de leraren vanuit een vertrouwensvolle relatie de kinderen benaderen en hen begeleiden bij het maken van eigen keuzes. Waarbij de leraren vooraf weten welke leerlingen zij willen begeleiden (een lesje willen geven passend bij het niveau van deze leerling), of willen observeren (om vervolgens tot juiste keuzes in begeleiding te komen). Daarbij staat de leeromgeving ten dienste van het leerproces. Een mooi voorbeeld daarvan hebben wij gezien in de onderbouw waarbij het lokaal zo is ingericht dat alle plekken waar de leerlingen als vanzelfsprekend bij kunnen, worden benut voor lesmateriaal. Daarnaast is het atelieronderwijs zichtbaar als kernvak in de school. Mooie bijkomstigheid is dat op de dag van het bezoek ook de opening van de kunstweken plaats vindt. Bij binnenkomst van de school werd iedereen meegenomen in het thema bewegende kunst. Tijdens het bezoek aan het atelier is goed te zien hoe de leraar/kunstenaar de kinderen stimuleert te ontdekken en te leren. Waarbij de leraar vanuit onder meer portfoliovorming het proces dat de leerlingen doorlopen vastlegt. Het is een voorbeeld hoe het team leerlingen laat zien dat het leerproces van groot belang is en het product daar veelal ondergeschikt aan is.

Samenwerking is een vanzelfsprekendheid

Samenwerking hebben wij als goed gewaardeerd omdat de school meer doet dan alleen samenwerken met relevante partners. Om het onderwijs op de school vorm te geven en te laten aansluiten bij de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen zoekt de school actief samenwerking op met partijen en organisaties in de directe omgeving van de school of die van invloed zijn op het welbevinden van de leerlingen. Jeugd welzijn en jeugdwerk krijgen bijvoorbeeld met ingang van het nieuwe schooljaar twee lokalen in de school om daar hun

*Samenwerking
is voor de
Einsteinschool
vanzelfsprekend*

werk te kunnen uitvoeren. Ook de organisatie die het dans-, muziek- en cultuuraanbod in de school, zowel tijdens als na schooltijd vormgeeft, krijgt direct plek in de school. Ook met de gemeente voert de school gesprekken om de buurt waarin de school ligt beter in kaart te brengen en wie hier regie op heeft. Op die manier kan namelijk kennis met elkaar gedeeld worden en hier kunnen de leerlingen van de school verder mee geholpen worden.

Ook de manier waarop de school tot schoolafspraken komt is een mooi voorbeeld van hoe samenwerking met verschillende partijen kan plaatsvinden (zie schoolklimaat).

 Schoolklimaat	O	K	V	G
SK2 Pedagogisch klimaat				

Pedagogisch klimaat gericht op vertrouwen

Wij waarderen het pedagogisch klimaat als goed, mede omdat de leraren zich duidelijk bewust zijn van de verschillende achtergronden van de leerlingen en hun gedrag hierop aanpassen. Zo komt tijdens de gevoerde gesprekken, de groepsbezoeken en de rondleiding door de school steeds het belang dat de school hecht aan het pedagogisch klimaat naar voren. Dit begint al bij de start van de dag waarbij iedereen die ambulant is op de school bij de deur aanwezig is om de leerlingen van de school te ontvangen. Door elkaar goedemorgen te wensen maak je het eerste contact met de leerling en kun je meteen een eerste inschatting maken hoe de leerling er die ochtend voor staat. Ook valt op dat teamleden leerlingen aanspreken op gedrag dat zij willen zien van de leerlingen. Daarbij trekken de leraren één lijn en spreken alle leerlingen aan, dus niet alleen die van hun eigen groep. De leraren van de Einsteinschool zijn zich zeer bewust van hun voorbeeldrol en benaderen leerlingen positief. Ook hier is duidelijk te zien dat de leraren vanuit een relatie van vertrouwen met de leerlingen omgaan.

Tijdens het bezoek hebben wij ervaren dat samenwerken voor de Einsteinschool ook op het gebied van het schoolklimaat vanzelfsprekend is. Het team staat daarbij als het ware model hoe zij wil dat leerlingen en ook ouders met elkaar samenwerken en samen optrekken. Bij de gesprekken met zowel de leerlingen als de ouders kwam het woord samen aan bod. Samen werken aan goed onderwijs. De tekeningen bij de ingang van de school zijn hier een mooi voorbeeld van. De school heeft gesprekken met ouders gevoerd om tot kernbegrippen voor het onderwijs op de Einsteinschool te komen. Vervolgens zijn deze begrippen voorgelegd aan de leerlingen. Een tekenaar heeft de begrippen die uit deze gesprekken waren voortgekomen voorzien van plaatjes. Over enkele maanden vindt er weer een gesprek plaats, een verdiepingsslag met ouders en

leerlingen. Daarna gaat de school de begrippen voorleggen aan de wijkorganisaties en aan bewoners van de wijk. Om zo vanuit samen optrekken tot een eenduidige begrippen te komen die belangrijk zijn voor een ieder in de wijk.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg aan de hand van essenties verwoord

De kwaliteitszorg op de Einsteinschool beoordelen wij als voldoende. In het jaarplan van de school komen de essenties van het onderwijs aan bod (verbondenheid, verwondering en verwerving) en blijkt tijdens het bezoek dat deze essenties continu centraal staan in de school. Zowel bij het maken van keuzes op schoolniveau als ook op groepsniveau. Daarnaast maakt de school gebruik van het pedagogisch evalueren, een evaluatie en verantwoordingsinstrument om zicht te houden op de geleverde kwaliteit van hun onderwijs. Deze manier van werken is op de Einsteinschool net ingezet. Hoe de evaluaties en de verantwoording effect gaan hebben op het verder ontwikkelen van de kwaliteit van het onderwijs zal in de loop van de tijd moeten blijken.

Met en van elkaar leren steeds verder ontwikkeld

Wij beoordelen de kwaliteitscultuur als voldoende. De afgelopen jaren is er gewerkt aan het krijgen van een professioneel team. Dat dit nu gelukt is, zien wij bevestigd in het gesprek met de leraren en ook de ouders en de leerlingen bevestigen dit in de gevoerde gesprekken.

Het team van de Einsteinschool heeft de neus dezelfde kant op staan. Samen leren en samen werken gebeurt niet enkel in de groepen met de leerlingen, maar ook op organisatieniveau zijn de eerste stappen hierin gezet. Wat verder opvalt, is de transparante manier waarop de leraren het gesprek voeren. Zij geven aan dat fouten maken op de Einsteinschool mag en dat je elkaar als collega helpt. Ditzelfde voorbeeld geven leerlingen tijdens het leerlingengesprek. Zij geven aan dat het zo fijn is op de Einsteinschool omdat fouten maken mag en je elkaar verder kan helpen. Het is mooi om te zien dat op de verschillende lagen in de organisatie deze manier van met elkaar werken en leren op eenzelfde manier beleefd wordt. Daarbij is de school gaan werken met zelfsturende teams werkend vanuit vijf mechanismes die in constante verbinding met elkaar staan.

Ouders als belangrijke partner in de dialoog

Verantwoording en dialoog beoordelen wij als voldoende omdat de school zichtbaar ouders bij hun onderwijs betreft en de dialoog actief

*Leraren en
leerlingen
leren met en
van elkaar op
de
Einsteinschool*

met hen aangaat om het onderwijs op de Einsteinschool continu te verbeteren. Om ouders bij de school te betrekken creëert de school verschillende momenten van contact en interactie op zowel school- als leerlingenniveau. Zo hanteert school een programma waarin extra ingezet wordt op de interactie tussen ouders en school. Waarbij ouders ook bevraagd worden over hun ervaringen zodat de school bepaalde zaken kunnen aanpassen.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.3. Louis Bouwmeester, afdeling Nieuwkomers

Op 4 februari 2019 hebben we op de Nieuwkomersafdeling van de Louis Bouwmeesterschool een verificatieonderzoek uitgevoerd. Het team geeft gedreven en op professionele wijze het nieuwkomersonderwijs verder vorm. Alle onderzochte standaarden zijn voldoende en de professionele cultuur is goed. Het leren van en met elkaar is hierbij de leidraad voor alle betrokkenen. Zij evalueren regelmatig de ingezette verbeteringen, borgen wat goed gaat en stellen bij waar verbetering mogelijk of nodig is. Zo is de daltonwerkwijze in het nieuwkomersonderwijs geïmplementeerd, maakt de school nu individuele ontwikkelingsplannen op basis van leerlijnen en streefdoelen, is het rekenaanbod verbeterd en actualiseren de leraren het (taal)aanbod. Verder volgen de leraren dagelijks het welbevinden van de leerlingen. In deze school is de werkwijze van het bestuur om te komen tot een lerende organisatie duidelijk zichtbaar. Het bestuur geeft de scholen ruimte om zich vanuit de eigen visie te ontwikkelen waarbij het eigenaarschap bij de scholen ligt. Hier geeft de directie het team eigenaarschap en dat doen de leraren vervolgens ook aan de leerlingen. Via de daltonwerkwijze leren de leerlingen zelf verantwoording te dragen voor hun dag- of weektaak en leren ze ook om met respect voor elkaar zelfstandig én samen te werken.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2SN Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3 Didactisch handelen		•	

Het aanbod is gericht op de brede ontwikkeling waarbij ook de

daltonvaardigheden een duidelijke plaats hebben.

De school heeft een voldoende, passend en rijk aanbod waarbij de nadruk ligt op de taalontwikkeling en oog is voor het welbevinden van de nieuwkomers. De afgelopen jaren heeft de school het aanbod meer afgestemd op de behoeften van de leerlingen. Dat betekent allereerst dat het rekenaanbod is versterkt en is uitgewerkt in leerlijnen met streefdoelen. Verder zijn de leerlijnen voor mondeling taalgebruik, woordenschatontwikkeling, technisch- en begrijpend lezen en spelling nu meer gestructureerd en weergegeven in tabellen. De streefdoelen die aan de leerlijnen zijn gekoppeld hanteren de criteria: leeftijd, wel/niet geletterd, niet verwant taalgebied/verwant taalgebied. Voor leerlingen van 6/7 jaar die nog niet naar school zijn geweest, gebruikt de school een aparte leerlijn. Op deze wijze sluiten de leerlijnen beter aan bij het startniveau en het na te streven uitstroomniveau van de nieuwkomers.

Het team gebruikt veel methoden en materialen die speciaal ontwikkeld zijn voor deze doelgroep. Na een kritische evaluatie van het aanbod voor de mondelinge taalontwikkeling heeft het team gekozen voor een thematische aanpak voor mondelinge taal. Gedurende een aantal weken werken alle klassen met hetzelfde thema. De andere vakken, bijvoorbeeld de creatieve vakken, sluiten daar bij aan waardoor het thema meer diepgang krijgt. Hierdoor hebben de leerlingen meer kans om de (thema)woorden te herkennen en te gebruiken. Ook in de leeromgeving van alle klassen en het leerplein is het thema herkenbaar. De leeromgeving van de school is talig ingericht en biedt ondersteuning en stimulering.

Voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en voor wereldoriëntatie gebruikt de school een nieuwe methode die speciaal voor deze doelgroep is ontwikkeld. Naast aandacht voor de kennisgebieden is ruim aandacht voor de creatieve ontwikkeling (vakleraar muziek) en de vaardigheden van de leerlingen. Door implementatie van de daltonwerkwijze in de dagelijkse praktijk, krijgen vaardigheden als planning van het werk, zelfstandigheid en samenwerken ruim aandacht.

Helder in beeld hoe de leerlingen zich ontwikkelen

De leraren hebben in voldoende mate zicht op de ontwikkeling van de leerlingen. Zij volgen aan de hand van een individueel ontwikkelingsperspectief (IOP) doelgericht de ontwikkeling van de leerlingen. Daarbij bekijken ze per vak welke leerroute de leerling volgt en stellen daarbij realistische- en ambitieuze doelen. De leerroute heeft een eindperspectief waarvoor tussendoelen zijn gesteld. Iedere 10 weken evalueert de school hoe de ontwikkeling van de leerling verloopt, of er extra begeleiding en/of bijstelling van de streefdoelen (naar boven of naar beneden) nodig is.

De school heeft duidelijke procedures voor de intake, de eerste vier

weken op school en de overdracht naar een reguliere groep of het voortgezet onderwijs. Na een observatieperiode van ongeveer 4 weken en de afname van toetsen voor de woordenschat, eventueel lees- en/of rekenniveau, plaatst de school de leerling op een leerlijn. Voor leerlingen van 6/7 jaar die nog nooit naar school zijn geweest heeft de school een aparte leerlijn.

Na iedere toetsronde volgt een leerlingenbespreking en plant de school extra begeleiding als dat nodig is. Indien het effect van deze hulp uitblijft, volgt bespreking in het zorgteam van de school. Zo nodig betreft de school externe deskundigen bij de bespreking en volgt nader onderzoek of kiest de school voor speciale begeleiding zoals logopedie of kinderoefentherapie. In een enkel geval verwijst de school de leerling naar het SBO.

Uit de IOP's blijkt dat het lastig is om in het algemeen uitspraken te doen over het behaalde leerrendement. Dat hangt ook samen met de wisseling in herkomstlanden van de leerlingen en hun achtergrond. Wel is te zien dat de evaluatie zorgvuldig plaatsvindt en de school de lat zo hoog mogelijk legt. Daarbij betreft de school ook het welbevinden van de leerling en het beste vervolgtraject. Dat kan ook betekenen dat een leerling iets lager dan een jaar in de nieuwkomersklas zit. Gaat de ontwikkeling voorspoedig dan komt het ook voor dat de leerling sneller uitstroomt naar het reguliere onderwijs. De school is op dit moment bezig met een NT2 cursus voor het hele team om de overgang naar de reguliere klas te verbeteren om de doorgaande lijn in didactiek en aanbod voor de nieuwkomers te versterken.

Duidelijke lessen in een stimulerende, positieve sfeer

Het didactisch handelen is voldoende. In de lessen is te zien dat de leraren dezelfde didactische NT2 aanpak gebruiken én de leerlingen op een gelijkwaardige positieve manier benaderen. Hierdoor weten de leerlingen wat ze van de leraren én van de leerlingen kunnen verwachten. Dat is belangrijk omdat de school bij meerdere vakgebieden (woordenschat/mondelinge taal en technisch lezen) geheel of gedeeltelijk groepsdoorbroken werkt waardoor iedere leerling les krijgt van meerdere leraren.

De leraren ondersteunen hun uitleg met foto's, illustraties en voorwerpen die aansluiten bij de belevingswereld van de leerlingen. Zo zien we bij de uitleg van de woorden van het thema verkeer ook typisch Amsterdamse verkeerssituaties die heel herkenbaar zijn voor de leerlingen. Leraren praten rustig, nemen tijd voor tussentijds samenvatten en herhalen regelmatig wat aan de orde is geweest. Duidelijk is te zien dat de leraren de leerlingen veel willen leren, waardoor zij niet alle kansen benutten om de leerlingen met elkaar te laten praten. Ook is te zien dat de leerlingen al heel snel vertrouwd zijn met de daltonwerkwijze. Zij werken heel taakgericht en

gemotiveerd aan hun dag- en weektaak.

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat				2

Sfeer biedt rust en ondersteuning, waardoor zelfvertrouwen in het leren toeneemt

Wij waarderen het pedagogisch klimaat als goed omdat het team van de nieuwkomersafdeling zich heel bewust is van de achtergronden van de leerlingen. Daardoor geven ze de leerlingen de ruimte die zij nodig hebben om te wennen en hun plaats te vinden in de groep. Zij stellen zich positief en respectvol op naar de leerlingen en naar elkaar, waarbij zij een lijn volgen. Dit team werkt inmiddels een aantal jaren met elkaar samen en zij hebben zich gezamenlijk geschoold in traumasensitief lesgeven om signalen van trauma bij leerlingen te kunnen herkennen. Omdat zij groepsdoorbroken lesgeven, delen ze veel informatie met elkaar en stemmen zij hun aanpak op elkaar af. In de groepen en in de school heerst een rustige, ondersteunende en taakgerichte sfeer. Door de daltonwerkwijze zijn de leerlingen ook zelf verantwoordelijk voor hun dag- en weektaak en leren zij te plannen en zelfstandig te werken. Te zien is dat de leerlingen heel rustig alleen of samen werken en daarbij zijn ze aardig en behulpzaam naar elkaar en naar de leraar.

De leerlingen nemen deel aan gezamenlijke activiteiten en projecten met de Louis Bouwmeesterschool en leren daardoor ook de regels die gelden in een grotere groep en op school.

Dagelijks gebruiken de leerlingen een 'stokje' om aan te geven hoe zij zich voelen. Niet alle leerlingen kunnen hun gevoelens verbaal uiten maar op deze wijze is het duidelijk als een leerling even rust wil. De school monitort de beleving van de sociale veiligheid middels een eigen instrument met smileys dat zij 3x per jaar afneemt. De eigen leraar kijkt naar de individuele resultaten en per bouw bekijkt het team gezamenlijk of er actie nodig is. Het welbevinden van leerlingen staat voorop en de leraren praten veel met hun leerlingen over de gang van zaken. Mocht er actie nodig zijn, dan bespreekt de leraar dat met de leerling en eventueel de ouders al dan niet samen met de intern begeleider.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA2 Kwaliteitscultuur			2

Gezamenlijk verantwoordelijk voor kwaliteitsverbetering onderwijs

We waarderen de kwaliteitscultuur als goed. De directie heeft bewust gestuurd op het vergroten van de verantwoordelijkheid van het hele team bij de schoolontwikkeling. Belangrijke doelen daarbij zijn het vergroten van het eigenaarschap en het delen van kennis. Daarom heeft het hele team de tweejarige opleiding Dalton gevolgd. Het team van de NK- afdeling heeft de daltonwerkwijze ingebouwd in het eigen jaarprogramma en die werkwijze gepresenteerd aan de rest van het team. Bij het reguliere team is, mede door deze gezamenlijke scholing, het besef gegroeid dat zij meer kennis van de NT2 didactiek en leerinhouden nodig hebben om de tweede en derdejaars nieuwkomers beter te kunnen begeleiden. De NT2 commissie heeft zelf een voorstel aan de directie gedaan om de volgende gezamenlijke teamscholing op NT2 te richten om de kennis van de (reguliere)teamleden te vergroten, de overgang van NK naar regulier te verbeteren en de doorgaande leerlijnen te versterken. Naast de gezamenlijke teamscholing volgen de NK leraren cursussen en scholingen gericht op de didactiek en de inhoud. Met de nieuwe aanpak voor mondeling Nederlands ontwikkelen zij zelf ook materialen die zij met elkaar delen.

De directie legt de verantwoordelijkheden lager in de organisatie en geeft de leraren meer eigenaarschap. Daarmee handelt de school in lijn van het bestuursbeleid omdat dit één van de principes is van de lerarende organisatie die het bestuur wil zijn.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.4. SBO De Kans

Op 17 januari 2019 hebben we op SBO De Kans een verificatieonderzoek uitgevoerd. We concluderen dat de kwaliteit van het onderwijs op SBO De Kans over het algemeen van goed niveau is op de onderzochte standaarden. Dit positieve beeld komt helemaal overeen met het beeld dat het bestuur heeft van de school. Overigens is bij het team niet bekend hoe het bestuur over de school denkt hetgeen deels ook geldt voor de strategische speerpunten van het bestuur.

We stellen vast dat deze kwaliteit van het onderwijs op SBO de Kans in de eerste plaats gebaseerd is op een sterke zorg- en begeleidingsstructuur en op een zeer stimulerend pedagogisch klimaat. Dit biedt een stevige en veilige basis voor kinderen om tot

leren en presteren te komen. Dat dit ook daadwerkelijk gebeurt, is duidelijk te merken in de lessen die gekenmerkt worden door een duidelijke, voorspelbare structuur en een actieve leerhouding van de leerlingen.

De interne communicatie binnen de school is sterk gericht op de inhoud van het onderwijs. Hierbij zijn de verantwoordelijkheden laag in de organisatie belegd. Dit draagt bij aan de professionalisering van het team en leidt tot een sterke onderlinge betrokkenheid en verbondenheid bij de kwaliteitsontwikkeling van het onderwijs. Verder stellen we vast dat de school zich over het algemeen op transparante wijze intern en extern verantwoordt over haar beleid en de effecten daarvan.

Op een enkel onderdeel zien we nog ruimte voor verbetering, met name in het verder versterken van de eenheid in het didactisch handelen, onder andere door middel van collegiale consultaties en visitaties.

Hieronder volgt een korte toelichting van de oordelen op de diverse standaarden.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2SN Zicht op ontwikkeling en begeleiding			<i>h</i>
OP3 Didactisch handelen			<i>h</i>

Kinderen zijn goed in beeld

Wij zijn van oordeel dat SBO De Kans haar leerlingen scherp in beeld heeft en de onderwijsbehoeften van de leerlingen goed weet te vertalen naar een handelingsgerichte en gedifferentieerde aanpak in de klassen. De basis hiervoor ligt in een goed doordachte en brede zorg- en begeleidingsstructuur. De ontwikkeling en vorderingen van de kinderen worden zorgvuldig gevolgd en geanalyseerd, mede met behulp van specialistische expertise die binnen de school aanwezig is. Ouders en ook de leerlingen zelf worden nadrukkelijk betrokken bij het vaststellen van de onderwijsbehoeften van ieder kind. Deze hebben zowel betrekking op de cognitieve als op de sociaal emotionele en motorische ontwikkeling van de leerlingen.

Leraren hebben de zorg- en onderwijsbehoeften van de kinderen daardoor scherp in beeld en stemmen hun onderwijs en begeleiding goed af op wat zij nodig hebben. Voor kinderen met zeer intensieve zorgbehoeften is een aparte klas ingericht met een gespecialiseerde leerkracht. Ook leerlingen met specifieke taalbehoeften of autistiforme problematiek krijgen passende ondersteuning op de school. De directe inbreng van jeugdhulpverlening binnen de school werpt volgens alle betrokkenen duidelijk zijn vruchten af. De school verantwoordt de geboden zorg aan de hand van concrete handelingsplannen en ontwikkelingsperspectieven, die op basis van regelmatige evaluaties

zo nodig aangescherpt worden.

Goede didactische kwaliteit

Ook het didactisch handelen beoordelen we als goed. Dit oordeel baseren we op de lessen die we bezocht hebben en de gesprekken die we met directie en leraren gevoerd hebben. De didactische kracht van de leraren ligt in de eerste plaats in de herkenbare en daardoor voorspelbare structuur van de lessen. Er is nadrukkelijk gekozen voor een leerkracht gestuurde aanpak, waarbij activerende werkvormen en een gedifferentieerde aanpak, veelal in de vorm van individuele begeleiding en pre-teaching, zichtbaar zijn. De ondersteuning van de aanwezige onderwijsassistenten is hierbij onontbeerlijk. Tijdens de bijgewoonde lessen valt de ontspannen en stimulerende sfeer in de groepen duidelijk op. Deze is mede het gevolg van een consequente pedagogische benadering van de leerkrachten die er steeds op gericht is om positief gedrag te bekrachtigen. Dit versterkt het zelfvertrouwen van de leerlingen en bevordert een actieve en betrokken leer- en werkhouding. Dit is in de lessen duidelijk terug te zien.

De school zet zich actief in om de deskundigheid en het kwaliteitsbewustzijn van de teamleden op peil te houden en verder te verbeteren. Dit gebeurt onder andere door extra ondersteuning en begeleiding te bieden aan nieuwe leerkrachten. Deze ondersteuning voorziet duidelijk in een behoefte, gezien het feit dat de school de afgelopen jaren geconfronteerd is met aanzienlijke wisselingen binnen het team. Daarnaast zorgt de inzet van onderwijscoördinatoren en leerteams ervoor dat leraren actief met elkaar in gesprek zijn over de inhoud van het onderwijs en daardoor sterk betrokken zijn bij de kwaliteitsverbetering van het onderwijs. Een logische vervolgstap voor het team zou zijn om gericht samen met collega's bij elkaar lessen bij te wonen en na te bespreken. Hierdoor kan men meer profiteren van elkaars (didactische) kwaliteiten, hetgeen ten goede zal komen aan de professionaliteit van het team en de eenheid in het didactisch en pedagogisch handelen.

 Schoolklimaat

SK2 Pedagogisch klimaat

O

K

V

G

Prettig en veilig schoolklimaat

We waarderen het pedagogisch klimaat op SBO De Kans als goed. Dit is mede te danken aan de goed doordachte en breed (uit)gedragen visie op het bevorderen van gewenst gedrag en de veiligheid op school. We hebben vastgesteld dat dit beleid effectief is en ertoe bijdraagt dat de school een ontspannen en blijmoedige sfeer uitademt. Het lerarenteam is hecht en voelt zich sterk verbonden met elkaar, de school en de leerlingen. De leerlingen waar we mee

gesproken hebben, voelen zich thuis en gewaardeerd op de school. Zij geven aan dat er wel eens sprake is van negatief gedrag, maar dat de leraren hier meestal goed op inspringen. Ze zijn vooral zeer te spreken over alle aandacht voor het bewegingsonderwijs, een bewuste beleidskeuze van de school. De goed geoutilleerde speelpleinen en de gymzaal dragen hier in positieve zin aan bij.

Het instellen van een leerlingenpanel vanaf dit jaar past in het beleid van de school om de leerlingen actief te betrekken bij het goed houden van het positieve schoolklimaat.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

De interne dialoog is goed; de verantwoording aan ouders en andere betrokkenen voldoet

De school werkt onder leiding van een gedreven directie gericht aan het behoud en de verbetering van de kwaliteit. Zelfevaluaties, tevredenheidsonderzoeken en de (door het bestuur geïnitieerde) externe audits zijn belangrijke bouwstenen van de kwaliteitszorg van de school. De uitkomsten hiervan worden nadrukkelijk betrokken bij de keuze voor beleidsprioriteiten. We zijn van oordeel dat de school zich intern en extern voldoende verantwoordt over wat zij doet en nastreeft onder andere door middel van een toegankelijke en informatieve website.

In de school vindt binnen het team en de directie een levendige en professionele dialoog plaats die ruimte biedt aan initiatieven en verbeteruggesties 'van onderop'. Verantwoordelijkheden worden bewust laag in de schoolorganisatie neergelegd onder andere door middel van de inzet van onderwijscoördinatoren en leerteams.

We signaleren nog wel een tweetal punten ter verbetering. We zijn van oordeel dat de school zich aan externe betrokkenen (onder andere ouders) beter kan verantwoorden over wat zij op het gebied van kwaliteitsverbetering beoogt en bereikt door vermelding hiervan in de schoolgids. In de huidige versie staat hierover niets vermeld, terwijl de school genoeg reden heeft om trots te zijn op haar prestaties en ambities.

In de tweede plaats stellen we vast dat een belangrijk aspect van het strategisch beleid van het bestuur, namelijk om de professionalisering van de schoolteams actief te stimuleren en te faciliteren, onvoldoende bekend is bij (een deel van) de leraren. Dat is jammer omdat wij de indruk hebben dat de effecten van dit beleid wel degelijk zijn vruchten lijken af te werpen op de kwaliteitsontwikkeling van de SBO De Kans.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

4 . Resultaten onderzoek goede school: 7de Montessorischool

In dit hoofdstuk leest u onze bevindingen van het onderzoek op de 7e Montessorischool dat wij op 7 februari 2019 hebben uitgevoerd. Het bestuur heeft deze school voorgedragen voor de kwalificatie goed. Om in aanmerking te komen voor dit onderzoek moet de school een zelfevaluatie aanleveren. Dat heeft ze gedaan in de vorm van verantwoordingsdocumenten. Vervolgens heeft de school in een apart document de eigen oordelen verwoord.

Werkwijze

In de zelfevaluatie moet de school aangeven welke aspecten van het onderwijs volgens haar van goede kwaliteit zijn. Onze conclusie is dat de eigen oordelen betrekking hebben op de belangrijkste aspecten van goed onderwijs, ze van recente datum zijn en op verschillende bronnen zijn gebaseerd. Daarom vormen ze het uitgangspunt voor ons onderzoek.

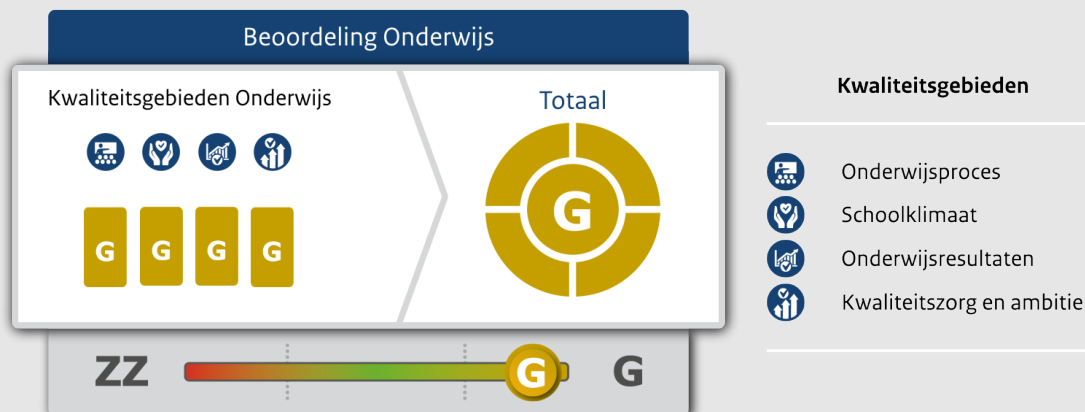
Wij baseren onze oordelen op de standaarden door het onderwijs op de 7e Montessorischool te toetsen aan het Onderzoekskader 2017 Primair Onderwijs. Dit hebben we gedaan door een aantal standaarden zelf te onderzoeken en te verifiëren en door te verifiëren of de overige standaarden voldoen aan de wettelijke eisen (zie overzicht).

Context

De 7e Montessorischool bestaat sinds 1935. In de loop der jaren is de school uitgegroeid tot een school met 21 groepen met zo'n 500 kinderen. De school ligt op een kruispunt van drie stadsdelen, waardoor de leerlingenpopulatie een mix is van sociaal-economische en culturele achtergronden. Het team heeft 7 kernwaarden en ambities geformuleerd van waaruit zij vorm geven aan opvoeding en onderwijs.

Onderstaande figuur geeft de resultaten van het onderzoek weer.

Beoordeling Onderwijs

Conclusie

Het onderwijsproces is in zijn geheel goed te noemen

De standaarden aanbod, zicht op ontwikkeling, didactisch handelen, (extra) ondersteuning en toetsing en afsluiting hebben wij geverifieerd. Omdat tijdens het onderzoek niet is gebleken dat er contra-indicaties zijn die het oordeel goed weerspreken hebben wij het eigen oordeel van school en bestuur hierover overgenomen. Dit betekent dat met uitzondering van toetsing en afsluiting die wij als voldoende beoordelen, de overige standaarden als goed zijn gewaardeerd.

De school geeft zelf al aan dat de leerlingen op de 7e Montessorischool leren voor het leven. Dit gebeurt door het gebruik van een breed aanbod waarbij de leraren de onderzoekende en nieuwsgierige houding van leerlingen stimuleren. De intellectuele wandeling die de leerlingen kunnen ondernemen is hiervan een mooi voorbeeld. Leerlingen kunnen daarbij zelf aangeven naar welke groep zij willen gaan en wat zij daar willen halen of brengen. Zo hebben wij leerlingen gezien die in de onderbouw lesjes geven aan kleuters en daarbij onder andere ontdekken of de door hen bedachte werkvormen inderdaad passend zijn. Ook hebben wij leerlingen gezien die in een andere bovenbouwgroep een presentatie houden om opgedane kennis te delen.

De school heeft het zicht op de ontwikkeling van de leerlingen en het didactisch handelen de afgelopen jaren op een hoog niveau weten te houden en zelfs verder te ontwikkelen. Het blijven leren is onder andere terug te zien in de keuze die de school heeft gemaakt bij het volgen van het jonge kind. De school gebruikt nu een nieuw systeem dat nog beter de brede ontwikkeling van de kinderen in kaart brengt. Daarnaast brengt de school het curriculum in beeld op leer-essenties

die samen een doorlopende leerlijn vormen. Zo geeft de school aan dat de leerlingen vaak al eerder zaken aangeboden krijgen waar ze later in de schoolloopbaan mee verder gaan. Er is ook gestart met de lijn "leren leren". Ook hebben wij meer uitleg gekregen over het aanbod voor de "meerkunners" en over de prachtige leerlijn die is uitgezet vanuit het leerteam hoogbegaafden.

Mooie ontwikkelingen samenwerking

De standaard samenwerking waarderen wij ook als goed vooral omdat de school continu samenwerking aangaat daar waar zij dit nodig acht voor een betere ontwikkeling voor de leerlingen van de school. Een mooi voorbeeld is de samenwerking met het voortgezet onderwijs (VO). De school probeert de voortgang naar het VO te verbeteren door middel van het opzetten van een doorgaande lijn van PO naar VO. Zo onderhoudt de school contact met VO-scholen om te zorgen dat de leerlingen zo naadloos mogelijk de overstap kunnen maken. Waarbij de school ernaar streeft de leerlingen op hun eigen niveau door te laten gaan met leren. Het mooie is dat deze samenwerking niet enkel op schoolniveau plaatsvindt, maar ook op bestuursniveau. Ook hier is terug te zien hoe het beleid van het bestuur zijn uitwerking heeft op de scholen.

Ook is de school gestart met het leerteam educatief partnerschap. In dit leerteam staat de driehoek ouder-kind-school centraal en werken de leden aan de versteviging van deze driehoek ten behoeve van de kinderen.

4.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	G		
	O	V	G
OP1 Aanbod			<i>h</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>h</i>
OP3 Didactisch handelen			<i>h</i>
OP4 (Extra) ondersteuning			<i>h</i>
OP6 Samenwerking			<i>h</i>
OP8 Toetsing en afsluiting		●	

Het onderwijsproces is in zijn geheel goed te noemen

De standaard aanbod, zicht op ontwikkeling, didactisch handelen, (extra) ondersteuning en toetsing en afsluiting hebben wij geverifieerd. Omdat tijdens het onderzoek niet is gebleken dat er contra-indicaties zijn die het oordeel goed weerspreken hebben wij het eigen oordeel van school en bestuur hierover overgenomen. Dit betekent dat met uitzondering van toetsing en afsluiting die wij als voldoende beoordelen, de overige standaarden als goed zijn gewaardeerd.

De school geeft zelf al aan dat de leerlingen op de 7de Montessorischool leren voor het leven. Dit gebeurt door het gebruik van een breed aanbod waarbij de leraren de onderzoekende en nieuwsgierige houding van leerlingen stimuleren. De intellectuele wandeling die de leerlingen kunnen ondernemen is hiervan een mooi voorbeeld. Leerlingen kunnen daarbij zelf aangeven naar welke groep zij willen gaan en wat zij daar willen halen of brengen. Zo hebben wij leerlingen gezien die in de onderbouw lesjes geven aan kleuters en daarbij onder andere ontdekken of de door hen bedachte werkvormen inderdaad passend zijn. Ook hebben wij leerlingen gezien die in een andere bovenbouwgroep een presentatie houden om opgedane kennis te delen.

De school heeft het zicht op de ontwikkeling van de leerlingen en het didactisch handelen de afgelopen jaren op een hoog niveau weten te houden en zelfs verder te ontwikkelen. Het blijven leren is onder andere terug te zien in de keuze die de school heeft gemaakt bij het volgen van het jonge kind. De school gebruikt nu een nieuw systeem dat nog beter de brede ontwikkeling van de kinderen in kaart brengt. Daarnaast brengt de school het curriculum in beeld op leer-essenties die samen een doorlopende leerlijn vormen. Zo geeft de school aan dat de leerlingen vaak al eerder zaken aangeboden krijgen waar ze later in de schoolloopbaan mee verder gaan. Er is ook gestart met de lijn leren leren. Ook hebben wij meer uitleg gekregen over het aanbod voor de "meerkunners" en over de prachtige leerlijn die is uitgezet vanuit het leerteam hoogbegaafden.

Mooie ontwikkelingen samenwerking

De standaard samenwerking waarderen wij ook als goed vooral omdat de school continu samenwerking aangaat daar waar zij dit nodig acht voor een betere ontwikkeling voor de leerlingen van de school. Een mooi voorbeeld is de samenwerking met het voortgezet onderwijs (VO). De school probeert de voortgang naar het VO te verbeteren door middel van het opzetten van een doorgaande lijn van PO naar VO. Zo onderhoudt de school contact met VO-scholen om te zorgen dat de leerlingen zo naadloos mogelijk de overstap kunnen maken. Waarbij de school ernaar streeft de leerlingen op hun eigen niveau door te laten gaan met leren. Het mooie is dat deze samenwerking niet enkel op schoolniveau plaatsvindt, maar ook op bestuursniveau. Ook hier is terug te zien hoe het beleid van het bestuur zijn uitwerking heeft op de scholen.

Ook is de school gestart met het leerteam educatief partnerschap. In dit leerteam staat de driehoek ouder-kind-school centraal en werken de leden aan de versteviging van deze driehoek ten behoeve van de kinderen.

4.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	G			
	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat				•

Leerlingen en ouders ervaren de school als veilig

Wij beoordelen veiligheid als voldoende. De school voert de monitoring uit zoals is afgesproken in wet- en regelgeving. Deze manier van monitoren is vrij nieuw en de manier van actief sturen op uitkomsten is in ontwikkeling. Belangrijk is dat in zowel de gesprekken met leerlingen als in die met ouders nadrukkelijk naar voren komt dat er van pesten op school zo goed als geen sprake is. Zij ervaren een hoge mate van veiligheid.

Het pedagogisch klimaat is prettig en ademt zelf ontdekken uit

Het pedagogisch klimaat waarderen wij als goed omdat de school de keuzes hiervoor bewust maakt en de kenmerken en behoeften van de leerlingenpopulatie als uitgangspunt neemt. Daarbij is het voor alle medewerkers van de school vanzelfsprekend positief te handelen op het gedrag van de leerlingen. Dus niet alleen het lerarenteam, maar ook de onderwijsassistenten laten voorbeeldgedrag zien. Door de vanzelfsprekendheid van dit positieve gedrag zie je ook bij de leerlingen terug dat zij elkaar op een positieve manier benaderen. Daarnaast nemen zij elkaar mee in het met en van elkaar leren.

4.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	G			
	O	K	V	G
OR1 Resultaten				•
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties				•
OR3 Vervolgsucces			•	

Kwaliteitszorg in ontwikkeling

De standaarden die vallen onder kwaliteitszorg en ambitie hebben wij bij dit onderzoek onderzocht.

De standaard kwaliteitszorg beoordelen wij als voldoende. De school werkt aan de hand van jaarplannen. In deze plannen staan de prioriteiten van de school voor het lopende jaar opgenomen. Deze plannen evalueert het team gezamenlijk zodat er een beeld ontstaat welke zaken succesvol waren en welke zaken meer aandacht of om verdere ontwikkeling vragen. Ook is de school gaan werken aan de hand van een evaluatie en verantwoordingsinstrument. De diverse

leerteams doorlopen momenteel deze nieuwe manier van verantwoorden met elkaar.

Wij waarderen de standaard Kwaliteitscultuur als goed. Wij hebben in de gevoerde gesprekken met zowel leraren, directie als ouders ervaren hoe de school werkt als lerende organisatie. Het met en van elkaar leren heeft zich de afgelopen jaren verder ontwikkeld in de school naar een hoger plan. Het werken in leerteams, waarbij bijvoorbeeld ook ouders bij betrokken zijn, is hiervan een voorbeeld. Ook de rondgang door de school, waarbij wij zijn meegenomen door de leraren in wat zij de afgelopen periode zelf, als bouw of als leerteam hebben aangepakt en hoe zij dat hebben uitgezet in de school, is hier een mooi voorbeeld van. De betrokkenheid van de leerlingen die tijdens die rondgang zelfs in de onderbouw al het een en ander over kunnen vertellen (het leesdossier) laat zien waar het uiteindelijk om gaat.

Het team heeft de stap gemaakt om het eigenaarschap van verantwoordelijkheden in de schoolontwikkeling een stap dichterbij leerteams te leggen. Daarnaast organiseren teamleden zelf netwerken om te voorkomen dat kennis de school verlaat en om ervoor te zorgen dat een ieder zich gesteund voelt bij het werken in de school. Op die manier ontstaat er meer kracht en draagvlak. En onder meer die kracht hebben wij tijdens de gesprekken en ons bezoek ervaren. Op de 7e Montessorischool is samenwerken niet alleen werken, maar ook samen ontwikkelen, samen- en van elkaar leren.

Verantwoording en dialoog beoordelen we als voldoende. Tijdens het gesprek met de ouders komt onder meer naar voren dat de ouders de communicatie vanuit school niet altijd even goed kan volgen mede door het vele gebruik van niet-eenduidig jargon. Daarnaast lijkt het of de school 'over' communiceert. Het is ons duidelijk geworden tijdens ons bezoek dat de school graag laat zien waar ze mee bezig is. Dit kan ook leiden tot een overdaad aan informatie. Voor de school ligt hier een kans om onderscheid te maken tussen wat echt nodig is om te bespreken en wat niet (of niet direct) en dit aan ouders te laten weten.

4.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	G		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			2
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg in ontwikkeling

De standaarden die vallen onder kwaliteitszorg en ambitie hebben wij

*Samenwerken
is niet alleen
werken, maar
ook samen
ontwikkelen*

bij dit onderzoek onderzocht.

De standaard kwaliteitszorg beoordelen wij als voldoende. De school werkt aan de hand van jaarplannen. In deze plannen staan de prioriteiten van de school voor het lopende jaar opgenomen. Deze plannen evalueert het team gezamenlijk zodat er een beeld ontstaat welke zaken succesvol waren en welke zaken meer aandacht of om verdere ontwikkeling vragen. Ook is de school gaan werken aan de hand van een evaluatie en verantwoordingsinstrument. De diverse leerteams doorlopen momenteel deze nieuwe manier van verantwoorden met elkaar.

Wij waarderen de standaard Kwaliteitscultuur als goed. Wij hebben in de gevoerde gesprekken met zowel leraren, directie als ouders ervaren hoe de school werkt als lerende organisatie. Het met en van elkaar leren heeft zich de afgelopen jaren verder ontwikkeld in de school naar een hoger plan. Het werken in leerteams, waarbij bijvoorbeeld ook ouders bij betrokken zijn, is hiervan een voorbeeld. Ook de rondgang door de school, waarbij wij zijn meegenomen door de leraren in wat zij de afgelopen periode zelf, als bouw of als leerteam hebben aangepakt en hoe zij dat hebben uitgezet in de school, is hier een mooi voorbeeld van. De betrokkenheid van de leerlingen die tijdens die rondgang zelfs in de onderbouw al het een en ander over kunnen vertellen (het leesdossier) laat zien waar het uiteindelijk om gaat.

Het team heeft de stap gemaakt om het eigenaarschap van verantwoordelijkheden in de schoolontwikkeling een stap dichterbij leerteams te leggen. Daarnaast organiseren teamleden zelf netwerken om te voorkomen dat kennis de school verlaat en om ervoor te zorgen dat een ieder zich gesteund voelt bij het werken in de school. Op die manier ontstaat er meer kracht en draagvlak. En onder meer die kracht hebben wij tijdens de gesprekken en ons bezoek ervaren. Op de 7e Montessorischool is samenwerken niet alleen werken, maar ook samen ontwikkelen, samen- en van elkaar leren.

Verantwoording en dialoog beoordelen we als voldoende. Tijdens het gesprek met de ouders komt onder meer naar voren dat de ouders de communicatie vanuit school niet altijd even goed kan volgen mede door het vele gebruik van niet-eenduidig jargon. Daarnaast lijkt het of de school 'over' communiceert. Het is ons duidelijk geworden tijdens ons bezoek dat de school graag laat zien waar ze mee bezig is. Dit kan ook leiden tot een overdaad aan informatie. Voor de school ligt hier een kans om onderscheid te maken tussen wat echt nodig is om te bespreken en wat niet (of niet direct) en dit aan ouders te laten weten.

4.5. Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen

geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

5 . Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit.

Met genoegen kijken wij terug op het bestuurlijk inspectiebezoek dat heeft plaats gevonden in het eerste kwartaal van 2019. Wij waarderen de ruimte die de inspectie ons geboden heeft, om het onderzoek in te vullen op een manier die past bij onze organisatie. Zowel in het startgesprek, de schoolbezoeken als in het ronde tafelgesprek, hebben wij de oprechte belangstelling van de inspecteurs ervaren.

We zijn er trots op dat onze visie waarin we werken vanuit de principes van de lerende organisatie, in alle lagen van onze organisatie zo zichtbaar is geworden. Dat onze ambitie ten aanzien van een professionele kwaliteitscultuur ertoe geleid heeft we ons onderwijs blijven ontwikkelen. Dat kinderen zich prettig voelen en dat ook nieuwkomers kinderen in het SBO op goed onderwijs kunnen rekenen.

Voor de komende jaren ligt onze uitdaging in het versterken/ bestendigen van de pijlers van de lerende organisatie in ál onze scholen. Ons nieuwe strategisch beleidsplan is daarbij richtinggevend. Nog meer dan voorheen zal de ‘stem van de leerkracht’ doorklinken in ons onderwijs. We leggen daarmee het eigenaarschap zo laag mogelijk in de organisatie, bij de professionals.

Vanuit onze bestuurlijke verantwoordelijkheid blijven wij monitoren en (bij)sturen waar nodig. Wij verantwoorden ons over de opbrengsten – in de brede zin van het woord – van ons onderwijs. Echter, de vraag ‘wanneer is het goed’ zal altijd onderwerp van gesprek blijven. Natuurlijk moet de basis op orde zijn in iedere school. Daarboven stimuleren en faciliteren wij scholen het beste uit zichzelf en de kinderen te halen.

We zijn ‘tevreden’ als scholen laten zien dat zij voortdurend werken aan de ontwikkeling van hun onderwijs. Voor ons blijft kwaliteit ‘een continu proces van gezamenlijk verbeteren van het onderwijs’.

Wat betreft de financiële bevinding over de investeringen in schoolpleinen.

De financiële bevinding, te weten de schoolbestuurlijke bijdrage in de aanleg van de groene schoolpleinen, betreft een verplichte cofinanciering (80/20) in het kader van een gemeentelijke subsidie (AIS: Amsterdamse Impuls Schoolpleinen).

In Amsterdam zijn 70 scholen van verschillende schoolbesturen die gebruik maken van deze subsidie. En die dus hun schoolbestuurlijke middelen inzetten voor de inrichting van schoolpleinen. Wij hebben aan de inspectie toegelicht dat de cofinanciering is aangewend voor inrichting (o.a. groen, spelelementen, e.d.) en niet voor bouwkundige zaken (verharding, afwatering, e.d.). Desondanks stelt de Onderwijsinspectie dat dit geen rechtmatige besteding van de schoolbestuurlijke middelen betreft en verzoekt ons om herstel van deze omissie.

Deze omissie kunnen wij niet anders herstellen dan de gemeente Amsterdam verzoeken de eigen bijdrage (de cofinanciering) terug te betalen. Wij zijn hierover in gesprek met de gemeente Amsterdam.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

